

LETO XI.

ZVEZER 4.

Vrli Slovenci: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1911
CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 4. zvezka:

	Stran		Stran
Pouk,		Gornja Radgona	61
Naš najhujši sovražnik	49	Ptuj	62
Zabava:		Trst	62
Maža za kugo	51	Slivnica pri Celju	63
Ptujsko polje	56	Pilštanj	63
Večer	57	Sv. Bolfenk pri Središču	63
		Sv. Miklavž pri Ormožu	63
Razgled po svetu.	57	Mladenkam v nemškem Gradcu	63
		Ribnica na Pohorju	64
Dekliški vrtec:		Drobtinice:	
Dobra gospodinja	58	Slika	64
Svoji k svojim	58		
Nekaj za ročna dela	58	Listnica uredništva. Dobrlavas na Ko-	
Dekleta, pazite kam greste	59	roškem, Sv. Jurij ob Šč., Brežice: Smo morali	
Predpust — nevarni igralec	59	radi preobilnega gradiva odložiti za prihodnjo	
		številko. Pride gotovo. Istotako smo morali za	
Društveni glasnik:		prihodnjo številko odložiti nekaj drugih že	
Ptuj	60	stavljenih notic.	
Motnik	60		
Sv. Jurij ob Ščavnici	60		
Sv. Ema	61		

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K,
na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo
je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva
14. svečana 1911.

Vsem mladeničem se toplo priporoča: „Zlata knjiga slov.
Orlov“. Spisal Franc Terseglav. Cena vez. knjigi 2 K, broš. 1 K.
Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Slovenci! Naročite si „Naš Dom“.

NAŠ DOM

Štev. 4.

V Mariboru, 15. februarja 1911.

XI. letnik.

Pouk.

Naš najhujši sovražnik.

Pretekli mesec se je zbralo v Ptujju več slovenskih rodoljubov, zlasti duhovnikov in županov, da storijo primerne ukrepe, kako priti do živega šnopsu in posledicam pijančevanja. O tem shodu samem izpregovori naš list na drugem mestu, tu pa podajamo le nekaj misli, ki se nam zde najbolj primerne za naše mladeniče.

V 3. številki „Našega Doma“ smo poudarjali, kakšen naj bo naš boj za narod, njega obstoj in rast. Protišnopsarski shod v Ptujju pa nas je spomnil, da imamo v našem narodnem boju v rokah še neko drugo, in sicer jako uspešno orožje, ki utegne v desetih letih lice slovenskih pokrajin popolnoma izpremeniti, in to je: gibanje za treznost in popolno zdržnost od pijač opojnega značaja.

Kako si to mislim? me vprašaš, mladenič.

Evo tako-le:

Za treznost ali pa za popolno zdržnost od šnopsa ter vina se dajo, kakor kaže izkušnja, najhitreje in najbolj vneti nedolžne duše: otroci, dekleta, nepokvarjeni mladeniči. Če se strnejo v armado zoper alkohol, potem imamo v njih obenem najboljšo, ter najmlajšo in najčilejšo ter najbolj zdravo armado za naše narodne ideale. Šolski otroci, najboljša dekleta in poštene fantje, ki bodo trezno živeli ali se pijači popolnoma odpovedali, bodo najboljši bojevniki tudi za naš jezik!

Le premislimo!:

Navadno je v naših obmejnih pokrajinah, kjer živi delavsko ljudstvo v odvisnosti od nemškega graščaka in tovarnarja, od logarjev in uradnikov, kjer tvega naš človek svoj obstoj, ako se poda v odkrit boj zoper tujca, kjer bogati nasprotnik z neštevilnimi sred-

stvi lahko našega bajtarja, obrtnika, delavca spravi ob kruh, ali pa ga počasi gospodarsko uničuje — povsod v teh krajih je silno težko pripraviti ljudi do energičnega odpora zoper Nemca. Govori tem ljudem, kolikor hočeš, ne boš jim mogel vlti narodne zavednosti! Najmanj še 50% je takih krajev tako po Spodnjem Štajerskem, kakor po Koroškem, in celo doli v Istri med Hrvati. Tukaj človeka zapusti vsa modrost. Tuđi za gospodarsko organizacijo večasih ni tal, če je tujec že preje zasnoval svojo in naše ljudi pritegnil k njej.

Ostane ti pa nekaj: mladina. Tu so prvič šolski otroci, ki so po navadi še vsi v rokah slovenskega veroučitelja, tudi v krajih, kjer je sovražnik vse drugo pobral. So potem dekleta in nekateri fantje, s katerimi ohrani duhovnik zvezo še po dokončani šoli. Kaj je lažje, kakor te nežne duše pridobiti za boj zoper pijačo? Nasprotniki ne bodo zoper to javno mnenje mogli ničesar imeti; to gibanje, na zunaj zgolj naravnega značaja, pa bo ob enem tudi narodno delo brez vsakega kričanja in izpostavljanja. Otroci bodo potem pridobivali svoje stariše in svoje starše tovariše. Zlasti pa bodo lahko veliko naredile dekleta.

Kaj bo posledica?

Otrokom se bodo začeli pijanci gnusiti. S studom bodo gledali pijanca, oštarijo, brezvestnega krčmarja, krokarje. Dekleta bodo pijance od sebe odbijale. S tem pa bodo najbolj zadeti Nemci in nemški odpadniki po naših krajih, in pa liberalci, ki itak z njimi vlečejo in po duši spadajo k njim! Ali ni to neprecenljiv dobiček za našo narodno stvar?

Nemec ali nemur v slovenskih krajih sta pijanca in pospeševalca pijanstva. Alkohol je najzvestejši zaveznik

tujstva. Nemštvo vzdržuje v naših krajih: oštir, ki ljudem težko prislužene groše krade iz žepa, gostilna, ki sne največ kmečkih domov in najbolj žene naše ljudi v dolgove, nadalje tuji kramar, ki zraven ničvredne robe prodaja še šnops, nemška, oziroma renegatska gasilna in pevska društva, ki so vsa edino-le na pijačo navezana in s pomočjo katerih tujci slovenske kmečke možgane trapijo in omamljajo, da se začne sramovati slovensko govoriti, in se prodajo za knof, če treba; potem nemški ali nemčurski učitelj, ki presedi navadno pol dne v oštariji in navteva našim možem svoje nemške bajke, prireja različne veselice in ustanavlja podružnice, kjer našim ljudem, kadar so pijani, izrabljajo solde za nemška bojna društva, in sploh vsa nemška in nemškutarska omizja, koder se vzgajajo pijanci, prešestniki, kričači in brezverci. Vsi tisti nesramno hujskajoči članki po nemških časopisih so sad alkohola, alkohol pomaga pastorjem, nabirati po shodih, koder se ljucje, ko poslušajo luteranske pridige, obenem napajajo, odpadnike; alkohol govori iz nemških študentov, kadar „branijo svoj narod“. Naši odpadniki so v pijanosti spočeti otroci.

Našim otrokom, našim mladim fantom in dekletom, se bode to pijanstvo zastudilo, ako organiziramo treznostno in abstinenčno gibanje zlasti v naših šolah, Mladeniških zvezah, Orlih in Marijinih družbah. Tam, kjer dozda j boj zoper nemštvo ni bil mogoč, se bo začel z bojem zoper alkohol, to velja zlasti za Koroško, kjer bodo ravno po tej poti mogli priti do živega tujcem in njegovemu uplivu.

Še nekaj!: Veliko gorje v našem narodu je uboga natakariča, „kelnarca“, o koje pogubnem vplivu poje že naša prastara narodna pesem. Poguben je nje vpliv — hujši kakor morilna vojska ali kuga — na naše fante, tako na dijaka kakor na kmečkega. Alkohol pomaga natakariči, natakariča alkoholu, oba oštirju. Žrtev je naš fant. Kužne bolezni, nesrečni zakoni, preklinjanje, razbijanje, tepeži, zapori,

nezakonski otroci, vse to se po pretežni večini rodi iz nesrečne trozveze krčmar—natakariča—pijača. Alkohol pa je tudi tisti, ki vrti vse tiste različne muzike po naših krčmah. Tisto oglušljivo cviljenje harmonik, hripanje gramofonov, hreščanje avtomatov, žene alkohol in maže kolesa na teh, respektenskih inštrumentih, ki, dasi mrtvi, opravljajo posel zapeljevanja nič slabše kakor živa rufijanka. Kako ta muzika fanta omami, se ne da popisati. Najboljšega zgrabi pregrešna pohotnost za vrat, da ne ve, kako in kaj, in se ne more braniti. Kakšno žalostno vlogo pa igra v tem vražjem koncertu natakariča! Ona vabi, se prilizuje, nastavlja, mika, vpijanjuje. Boj zoper vpliv kelnarce je nujno potreben; abstinentna in treznostno gibanje utrja joča mladina ga bo izvojevala. In sicer v tej-le smeri:

Zastuditi je treba mladini poleg pijače vse, kar je ž njo v nerazdružljivi zvezi, torej tudi stan, ki je prisiljen, služiti vinu in prinašati alkoholu žrtve pred žrelo. Dekleta naj ne grede služiti za natakariče, to mora postati geslo vsepovsodi. Koliko jih je zlasti iz Spodnje Štajerske v Gradeu, Trstu, Pulju, Ljubljani! 90% se jih izkvari in izgubi. Fant naj se natakariče izogiblje. Naloga naših ljudskih prijateljev pa je, da tiste, ki so zašle v ta nesrečni stan, kolikor mogoče rešijo. Ali naj se takim dekletom preskrbi druga služba, ali pa naj se jih skuša organizirati v krščanski stanovski zvezi. Treba jih je pripraviti do tega, da ne bodo nikozar silile piti, ob pravem času odpravile ljudi, se ne pustile od vsakega sramotiti in žaliti; morale se bodo same zavzeti za treznost. Za naše fante pa je najbolje, da se gostiln ogibajo, in za naša dekleta, da rajši doma krave pasejo, živino opravljajo in cepec vrte, kakor pa da hodijo v trg ali mesto služiti v gostilno.

In vse to gibanje bi lahko izšlo iz vojske mladih, navdušenih abstinentov, šolarjev, deklic, Orlov! Potem bi postala res naša zemlja grob za tujca in odpadnika, na teh grobovih pa bi rastle in se množili naši otroci!

Zabava.

Maža za kugo.

Povest iz Florence iz šestnajstega stoletja. —
Poslovenil J. R.

Prvo poglavje.

Karol Ferroni.

Pekoče solnce sije čez cvetoče mesto Florenco. Nikjer ni videti najmanjšega oblčka in marmornate palače se blesketajo v žgočih solnčnih žarkih. Vse ulice in ceste so prazne, ker so se umaknili vsi ljudje v hiše silni solnčni vročini, in le kogar kliče dolžnost, se pokaže na trgih in ulicah.

Ravno zdaj-le koraka precej star mož po krasnem trgu Signoria, središču cele Florence, okrašene s krasnimi poslopji, ponosnimi palačami in umetnim: kipi. Tu stoji tudi Loggia (izg. lodža) dei Lanzi, poslopje, v katerem stanujejo vojaki, ki si jih je najel bogati vojvoda Al. Medici. Ko se približa ta mož, ki je očitno izmed boljših krogov, Loggii dei Lanzi, stopi iz poslopja nenadomaj mlad, nenavadno skrbno oblečen gospod, ki takoj obstane in pozdravi prišleca, kakor hitro ga zagleda.

„Kam pa, gospod Peretti?“

Nagovorjeni gospod istotako obstane in odgovori:

„K poveljniku nadvojvodove telesne straže. Dal me je poklicati.“

„Kaj je bolan?“ poizveduje mladi mož.

„Že menda. Najvsak način me morajo potrebovati v družini, ker bi me drugače gotovo ne klicali.“

Mladenič čaka, da izgovori Peretti, hišni zdravnik poveljnika vojvodove telesne straže, nato ga še vpraša:

„Kako se pa počuti gospica Flora, vaša hči? Je že zdrava?“

„Hvala Bogu, da,“ mu odgovori Peretti, „toda jaz sem si vendar vžil veliko strahu radi nje.“

Mlajši bi rad še nekaj vprašal, toda ker vidi, da zdravnik komaj čaka, da odide, se poslovi od njega.

Peretti izgine pod obokom vrat Loggie dei Lanzi, mlajši mož pa koraka kmalu nato čez „stari most“. Na mostu nekoliko postoji in gleda v strugo

reke Arno, ki je pa zelo osušena; kajti velika vročina je popila skoro vso vodo, tako, da bi prišel čez njo brez kake zapreke.

Mož nadaljuje svojo pot, prehodi več ulic in vstopi slednjič v neko veliko hišo. Mramornate stopnice, pogrbtnene s preprogami, vodijo v razna nadstropja.

Nato odpre vrata, narejena iz dragega lesa in vstopi v ozko, a razkošno opremljeno sobo, od tu pa skozi več ravno tako lepih sob v veliko dvorano, kjer so visela ob steni dragocena beneška ogledala, krasne preproge in slike.

Mladi gospodar pozvoni, in takoj pride bogato oblečen služabnik, se mu prikloni in čaka molče povelja svojega gospodarja.

„Ni bilo Pavla tukaj?“

„Ne, gospod, pač pa je poslal pismo.“

„Kje je?“ vpraša hitro Ferroni, gospodar te hiše.

„V prvi sobi leži, gospod, kakor vedno, če pride kaj takega. Saj ste tako naročili, gospod.“

„Seveda sem. Toda —.“

Ferroni ne izgovori, ampak gre hitro v prvo sobo, kjer najde res ob strani na neki mizici pismo, kjer ga prej ni opazil.

Urno ga odpre. Njegovi pogledi bežijo čez posamezne vrste. Vsebina pisma ne more biti posebno vesela, ker se je njegov obraz tako stemnil. Pismo vtakne v nedrije svojega baržunastega jopiča in se vrne k slugi, ki še vedno čaka gospodarja.

„Nande! V četrh ure pridi zopet,“ mu zapove in mu namigne, naj odide.

Ferroni hodi nato nemirno po sobi gori in doli. Njegova glava omahne proti tlom, njegove ustnice se pa tresejo, kakor da bi hotele zadržati jezo.

Nenadoma pa udari močno z nogo po tleh, toda vsled mehke preproge ni slišati močnega udara, ampak vzdigne se samo nekaj praškov, ki plešejo v zraku.

„Kaj pa zdaj storim?“ zamrmlja ježno. „Jaz moram imeti 10.000 dolarjev, drugače sem izgubljen. Moji upniki ne poznajo šale.“

Med tem je preteklo približno četrtrt ure, in sluga stopi zopet v sobo. Toda njegov gospodar se je že premislil.

„Pusti,“ mu reče, „te ne potrebujem. Toda poslušaj: Če se oglasi kdo pri meni, ne pusti nikogar v sobo, ampak reci mu, da nisem doma — da sem odpotoval v — Rim — v . . ., reci, kar hočeš, samo ne kake neumnosti.“

„Kaj sem kedaj že naredil kaj takega?“ vpraša Nande.

„Jaz ne vem, nisem si zapisoval tvojih budalosti. Toda, si me razumel?“

„Da, gospod,“ odvrne sluga in odide na gospodarjevo povelje.

Ferroni zapusti nato poslopje in gre čez nekoliko časa zopet čez stari most.

Karol Ferroni je edini potomec stare, premožne plemenitaške rodbine v Florenci. K nesreči je izgubil rano očeta in mater ter dobil za variha svojega strica, ki je pa prav malo skrbel za vzgojo svojega varovanca, temveč je raje zapravljaj čas in denar na veselicah in velikih pojedinah.

Florenca je bila namreč tedaj zbirališče imenitne družbe. Na dvoru vojvoda Medici so zelo čislali umetnost in znanost, poleg tega pa tudi gizdavost in razkošnost. Mladi pristaši so vreli od vseh strani na dvor in se vdali z vso itanijansko strastjo opojnemu razkošju, ki je vladalo tedaj na dvoru v Florenci.

Tudi Ferroni je bil med njimi, in sicer eden najhujših, da se torej sploh ni mogla poroditi v njem kaka boljša misel.

Z vso strastjo je vžival in zapravljaj podedovano, a ne zasluženno premoženje. Njegovi mnogobrojni prijatelji so mu pri tem marljivo pomagali. Ko se je Ferroni vzbudil nekega dne po prečuti noči, se je spomnil, da je zapravil in zaigral veliko svoto. Pa še bolj ga je žalostilo, da je bila tista svota zadnji denar celega njegovega

premoženja. Plačati jo je pa moral na vsak način, kajti dolžan jo je bil samemu vojvodi.

Od tega časa je zabredel mladi plemenitaš v dolgove. Skopuhi so mu radi posojali — pod visokimi obrestmi seveda —, ker so bila Ferronijeva posestva zelo obsežna.

Toda slednjič je minila potrpežljivost tudi upnikom v Florenci. Zmeutili so se, zadrgniti zanjko nad lahkomi selno žrtvijo. Zato so šli vsi v enem dnevu terjaj zadolženega plemenitaša, rekoč, da ne morejo, to se pravi, da nečejo več čakati.

Podaljšali so mu še milostljivo obrok, ker so bili prepričani, da mu nihče v Florenci ne more pomagati.

Že več dni se je trudil Ferroni, da bi dobil od svojih prejšnjih mnogobrojnih prijateljev to svoto na posojilo. Toda nihče mu ni mogel pomagati, ker mnogi niso imeli sploh ničesar, drugi zelo malo, največ jih je pa prišlo ravno tako daleč, kakor Ferroni sam.

Ta je prosil prejš.dne še Pavla Catanija (Katanija), svojega najboljšega prijatelja, pomoči, pa tudi tukaj brez uspeha. Favel mu je namreč pisal, da nima sam nič denarja in da mora prodati nekaj vinogradov, da dobi novih sredstev.

To je bila tudi vsebina pisma, ki je spravilo Ferronija pred kratkim v tako slabo voljo. Zdaj mu je šla voda že do grla. Gotovo bi mu bilo ljubše, da bi bila ta voda v napol suhi strugi reke Arno.

Take misli so se podile Ferroniju po glavi, ko je korakal čez most in ježno gledal na napol usahlo reko.

Drugo poglavje.

Prijatelji v nesreči.

V neki hiši na stolnem trgu leži na naslonjaču mlad mož. Njegov obraz je lep, toda usahel, in njegove črne oči gledajo sanjavo krasne slike na stropu. Tudi ta soba je tako krasno opremljena, kakor Ferronijeva. Vendar tudi ta mlad mož ni videti srečen; kajti iz njegovih prs prihajajo pretrgoma globoki vzdih.

Nenadoma se odpro vrata in v sobo stopi Karl Ferroni. Sultan, ki je ležal pri gospodarjevih nogah, vstane in začne prijazno mahati z repom. Gospodar teh soban pa ni videti posebno vesel prišleca, ker so se mu nabrale temne gube na čelu in gleda tako nevoljno pred se.

„Si dobil moje pismo, Karol?“ ga vpraša in vstane počasi.

„Da, dragi prijatelj,“ mu odvrne prišlec z žalostnim smehljajem. „Toda za tako poročilo ti ne morem biti hvaležen. Zakaj mi nisi poslal kar vrvi zraven, da bi se obesil?“

Pavel Cattani se mu smeje in pravi:

„Mislim sem, da bodo za to poskrbeli že tvoji upniki. Toda pusti te neumné šale! Položaj je zelo resen. Je s teboj res tako slabo, Karol?“

„Kako moreš še to vprašati?“ je zavrnil nevoljno Ferroni. „Saj sem ti vendar že davno pravil, da so vse moje zlate žile usahnile. Ti mi seveda nisi verjel. Zdaj pa vidiš, kako daleč sem prijadril. Ali mi ti res ne moreš pomagati?“

Pavel gleda žalostno (svojega) prijatelja.

„Kar sem ti pisal, je gola resnica. Jaz sem skoro ravno tam kakor ti. Tako daleč sva torej prišla in še marsikdo poleg naju. Josip Fratelli in Peter Marano, najina tovariša, tudi nimate ničesar več; vojvoda ju je pri zadnji igri popolnoma obral. Zdaj lahko mi štirje ustanovimo družbo menihov-prosjakov.“

„Bodi že vendar tiho s svojimi nemestnimi šalami, ga zavrne Karol. Jaz jih ne maram poslušati. Pomagaj mi rajši iz te zagate!“

Pavel upre svoj pogled v tla in premišljuje nekoliko časa ter deje slednjič:

„Bi prosila vojvodo pomoči?“

„Kaj?“ vzkipi Karol. „Vojvodo pomoči? Nikdar, za to sem preponosen... in poleg tega... jaz ga sovražim.“

„Ti sovražiš Aleksandra?“ vpraša Pavel zvedavo. „Kako pa prideš tako nenadoma do tega? Imaš morda v srcu že celo zaroto proti njemu.“

„Morda,“ mrmra Karol. „Nikdar ne bom pozabil, s kakim roganjem je vtaknil v žep tistih 10.000 dolarjev. On me je pahnil v to nesrečo, ta vrag pohlepni! On ima zdaj moj denar, jaz sem pa njegov beraški podložnik.“

„Le počasi! O beraču pa še ni treba govoriti. Seveda slabo je z nami, to je res. Toda vojvoda ni toliko kriv, kakor mi sami. Naši strasti smo stregli z igro, vojvoda jo je le izrabljajal in imel srečo v igri. Koga torej zadene krivda? Edino-le nas!“

„Toda vojvoda bi bil moral vendar pomisliti, da jaz ne morem kar tako pogrešati desetih tisoč dolarjev, katere sem zadnjič zaigral. Ko bi se bil zadovoljil vsaj samo s tretjino, toda vzeti celo svoto, in še s tistim rogačim nasmehom — to je preveč. Kar znorel bi, če pomislim na to! Jaz bi tega Aleksandra najrajši zabodel.“

„Bod! vendar pameten in ne govori kaj takega,“ skuša pomiriti Pavel prijatelja. Bistvo glavo si morava ohraniti in pa poguma ne smeva izgubiti, drugače sva izgubljena. Premišljujeva rajši, kako bi se rešila teh vražjih upnikov.“

„O tem le ti misli,“ ga zavrne zasmehljivo Karol, in se vleže na dragocen divan in se igra s sultanom, ki se mu zaupljivo približa.

Prijatelja molčita nekaj trenutkov. Nato izpregovori zopet Pavel.

„Slišiš, Karol, nekaj sem si izmislil. Kaj pa, ko bi se ti bogato oženil? Pomagano bi bilo tebi in nam, tvojim prijateljem.“

Ferroni gleda nekaj časa ves osupnjen nenavadnega svetovaleca, potem pa se zasmee na ves glas in pravi:

„Ti, prijatelj Pavel, jaz imam pa za tebe dober nasvet. Oženi se ti, potem bo pomagano tebi in nam.“

Zdaj se začne smejeti tudi Pavel Cattani, toda ne dolgo. Položaj je preveč resen. Ne moreta ga odvrniti z lahkomiselnimi šalami, ampak treba je delati, in sicer hitro in odločno. Zato izpregovori Pavel:

„Prijatelj Karol, zasmehuj moj predlog kakor hočeš, toda jaz ti ne mo-

rem staviti boljšega in ki bi te bil bolj vreden. Poglej nekoliko med mestne gospice! Tu boš našel veliko bogatih deklet, ki si bodo štejele v čast, biti so-proga Ferronijeva.“

„Ti se že zopet šališ!“

„Prav nič se ne šalim, Karol. To je popolnoma resno. Povem ti takoj ime moža, katerega hči je ravno tako lepa kakor bogata.“

„In to je?“ vpraša Karol, ki postaja vedno bolj pozoren.

„Zdravnik Peretti,“ odgovori Pavel in opazuje, kak vtis bo napravil ta nasvet na prijatelja. Karol pa gleda Pavla vprašajoče in dvom odseva iz njegovih oči, ko vpraša:

„Ali govoriš resno?“

„Ne vidiš tega na mojem obrazu? Moreš brati z njega kako hudomušnost?“

„Hu, hm, torej Floro Peretti imaš ti v mislih. To bi ne bilo napačno, če bi —.“ Dalje ne izgovori.

„Torej kaj še premišljaš?“ ga vpraša Pavel.

„Ko bi Peretti ne bil Peretti,“ konča Pavel s poudarkom.

„Kaj misliš s tem reči?“

„Ti kot Florentinec bi me vendar ne smel vprašati kaj takega. Saj ve vendar oba dobro, da je Peretti strog mož, strog v svojih načelih in nazorih, in zato obsoja življenje na dvoru. Saj ti je znano, da je odbil vojvodovo ponudbo, da bi naj postal njegov hišni zdravnik, samo zato, ker obsoja zdravju in varnosti škodljivo življenje vojvodovo. Zato pa tudi ni prijazen tistim, ki se kopljejo vsak dan z vojvodo v valovih nasladnosti.“

„Neumnež,“ se smeje Pavel. „Saj vendar ne moreš biti nič manj vreden, če si v vojvodovi družbi. In če bi tudi! Perettiju oblubiš, da se ločiš od dvora in začneš drugače živeti, ko dobiš Floro za ženo.“

Ferroni gleda svojega prijatelja napol začudeno napol osuplo.

„Jaz te ne umejem, Pavel. Ti ne moreš samemu sebi pomagati, ko znaš vendar toliko spletk? To, kar si ravnokar meni svetoval, svetujem jaz tebi.

Snubi ti Perettijevo hčer! Ti imaš ravno take upe, kakor jaz.“

Pavel gleda Karolu vprašaje v oči in ga vpraša:

„Govoriš resno?“

„Seveda. Poskusi pri Perettiju in potem mi pa lahko porečeš: tako bi se bilo godilo tudi tebi, ko bi bil na mojem mestu.“

„Kaj pa če bi se meni ne godilo tako?“ mu odvrne Pavel s prevzetnim smehljajem v svojih črnih očeh. „Če mi bo sreča pri Perettiju in pri njegovi hčeri mila? Kaj potem?“

Karol zmaje z ramami in odgovori:

„Bi se pač moral udati v usodo.“

„Torej poskusim svojo srečo pri Perettiju, odloči slednjič Cattini po kratkem pomisleku. Pri teh besedah se nabere okrog njegovih ustnic fin nasmehljaj, tako, da Karol misli, da se prijatelj še vedno šali. Šele ko stopi ta k njemu in ga zagotovi, da snubi v kratkem Floro Peretti, mu verjame Karol.“

„In ti bi vzel Floro samo zaradi denarja?“ ga vpraša pikro.

„Imaš morda ti zato kak plemenitejši povod?“ ga zavrne Cattani.

„Ne, jaz že ne,“ mu odgovori Ferroni čisto odkritosrčno in vstane.

„Kaj hočeš že oditi, Karol, ravno zdaj, ko se meniva v tako važnih rečeh? Gre se za to, kateri se bo žrtvoval za drugega.“

„Če je torej tako, bom pa jaz žrtvoval to prijateljstvu,“ se odloči Karol v pregrešni lahkomiselnosti. Jaz grem k Perettiju, mogoče še danes. Ako bom uslišan, tem bolje za mene in tebe — in pa za najine upnike.“

„Ti me torej ne pozabiš, če . . .“

„Če dobim Floro in njeno premoženje,“ prekine Karol smehljaje svojega prijatelja. „Seveda jaz rad pustim Floro očetu, naj bo lepa, kakor hoče, in bi se popolnoma zadovoljil z zlatom njenega očeta. Toda tu si drugo brez drugega ne moremo niti misliti.“

„Tedaj ti pa želim veliko sreče pri tem tvojem početju,“ reče Pavel in mu

pada roko v slovo. „Kedaj se zopet vidiva?“

„Kakor hitro bom pri Perettiju, mogoče že jutri. Zdravo, dragi prijatelj!“

Karol zmaje z glavami in odgovori: „Zdravo, moj najdražji!“

Med temi dogodki so se vršile v Loggii dei Lanzi zelo resne stvari. Tam je namreč vstopil Peretti pri poveljniku vojvodovih vojakov, pri Kajetanu Brunello. Ta je bil velik, koščen mož, prava podoba starega vojaka, ki se je že pogosto meril v in izven Italije z orožjem v roki z nevernikom. Lasje so mu bili že tu pa tam sivi, njegovo lice pa je bilo zažgano od solnca, a oko je gorelo še vedno v mladeniškem ognju, in tudi postava tega, čez 60 let starega moža, je bila še ravna in krepka. Zdravnika je vsprejel resno, a prijazno.

„Gospod Peretti, jaz sem Vas dal poklicati. Eden mojih vojakov leži bolan. Pred kake pol ure mu je postalo nenadoma slabo in začela ga je tresti mrzlica. Popolnoma pobit je in toži, da ga boli glava.“

„Peretti je pazljivo poslušal, nato pa je prosil stotnika, da ga naj spremlja k bolniku, kar je Brunello takoj storil. Kajti vkljub visoki službi se je vedno usmilil tudi zadnjega vojaka. Zato so ga ljubili vsi kakor očeta.“

Poveljnik in Peretti sta prehodila veliko hodnikov in prišla slednjič do sobe, kjer je ležal bolnik, ki je prišel, kakor je povedal Brunello zdravniku med potjo, šele pred nekaj dnevi iz Neapolja. Stotnik je peljal zdravnika k bolniku. Peretti ga je začel takoj preiskavati, da bi dognal, kako bolezen ima vojak, ki je pa odgovarjal na vsa vprašanja zelo nedoločno in brez vsake zveze.

Ker je bil Peretti zelo natančen, je trajalo preiskovanje precej dolgo. Brunello je ostal ves čas pri bolniški postelji in opazoval natanko vsako zdravnikovo kretnjo, da bi spoznal iz tega bolnikovo stanje, kar se mu pa nikakor ni posrečilo, ker je ostal Peretti vedno čisto miren.

Slednjič je bil vendar gotov, poklical je bolnikovega strežnika bližje in mu naročil, kako naj z bolnikom ravna, obljubil, da bo poslal takoj potrebno zdravila in šel nato iz sobe.

Komaj pa je bil Peretti s stotnikom zunaj, že mu reče z zamolklim glasom:

„Gospod Brunello, slaba bo! . . . Moje izkušeno oko me ne vara . . ., ta vojak je bolan za — kugo!“

„Nebeški Bog!“ se prestraši Brunello in stopi ves preplašen nekaj korakov od Perettija. „Kaj pravite gospod Peretti? Kuga? Nebeški Bog! Reši nas te nesreče! Ali ste prav videli, gospod zdravnik?“

„Jaz se ne motim, gospod stotnik,“ odvrne resno Peretti. „Vse, kar sem videl, so znaki kuge.“

„Pa kaj tega niste prej povedali ob bolnikovi postelji?“

„Jaz nisem hotel razširiti strahu med mestno prebivalstvo. Kdor izgovori ime kuga, ta pove najhujše. Pred vsem moram paziti kot zdravnik na vse okoliščine zdravljenja. Morebiti se mi posreči, ustaviti razširjanje kuge. Že poprej ljudstvo strašiti, bi bil zločin, ki bi imel grozne posledice.“

Peretti je korakal ob Brunelli-jevi strani do umetno izdelanih glavnih vrat Loggije. Zdravnik mu je med potjo nasvetoval najuspešnejša zdravila, da bi ubranil kuge svojo družino in vojaštvo. Vendar mu je naročal, da naj pazi, da ne bo vzbujal pozornosti, posebno s kajenjem, ki je slovelo tedaj splošno kot najboljša obramba zoper nalezljive bolezni. Poleg tega so tudi radi puščali kri in vživali terjak v kuhanem vinu kot zdravilo zoper kugo.

Ko je bil Peretti z naročili gotov, je šel proti domu in se napolnil takoj v kemični laboratorij v pritličju, ki je bil natlačeno poln steklenic, kozarcev in vsakovrstnih strojev. Tu je razkužil najprej samega sebe s tem, da se je pokadil in pil neko rumeno tekočino, in je šel nato v svoje stanovanje, kjer se je popolnoma preoblekel v bolj oddaljeni sobi.

Peretti je bil najboljši zdravnik v Florenci, in je slovel tudi daleč izven

imestne okolice tako, da so prihajali k njemu iskat pomoči celo iz Toskane.

Ni se torej čuditi, da bi bil rad imel tudi vojvoda Aleksander tega slovečega zdravnika vedno pri rokah, toda Peretti je dosledno zavrnil vsako vojvodovo ponudbo, ker se njegovi versko-nravstveni nazori niso strinjali z razuzdanim, nekrščanskim življenjem, ki je vladalo na dvoru, in katero je imenoval Peretti vedno „dvorno kugo“, ki zastruplja preprosto ljudstvo.

Taki pogovori seveda niso ostali dvoru neznani, zato tudi niso bili vojvoda in njegovi dvorniki posebno naklonjeni Perettiju, ki pa ni bil zato prav nič žalosten, ampak je zvesto opravljal dolžnosti svojega težavnega poklica, ki mu je bil poleg otroško vdane ljubezni njegove hčere Flore vsa sreča, odkar mu je umrla ljubljena žena.

Perettija so smatrali za enega najbogatejših mož v celi Florenci.

To premoženje pa si je pridobil z znanjem v svoji stroki in pa z varčnostjo. V njegovi hiši ni bilo razkošnega sijaja, ampak vse je bilo preprosto, a prijazno; kajti zdravnik Peretti ni bil samo strog oskrbnik svojega premoženja, ampak je tudi rad podpiral ubožce. Vsakega je obdaroval, ubožnega bolnika pa je zdravil zastonj, ker je smatral za sveto dolžnost, pomagati vsakemu človeku, naj stanuje v krasni palači ali pa v borni koči. Peretti je bil v resnici zdravnik ubožcev in v pravem pomenu besede.

Peretti namreč ni samo zdravil brez plačila, ampak tudi pomagal, kolikor je le mogel. Če pa je vendarle ugrabila smrt nedoraslim otrokom očeta ali mater, je podpiral ostale ter jih priporočal usmiljenim ljudem, ki so se zavzeli v pravi krščanski ljubezni za vdove in sirote.

Tako je bil Peretti neumorno delaven in bil zato zelo znan in čislán med preprostim ljudstvom. Samo Bog je vedel, koliko solz je obrisal na tihem. Zato je imel veliko prijateljev, ki so ga oboževali, zlasti ljudje iz nižjih slojev, ki so ga ljubili in čislali kakor očeta.

(Dalje prihodnjič.)

Ptujsko polje.

I.

Sprevija vlak se kakor črv,
ropoče čez železno brv.
Odmeva loka, borov les,
a dim ovija se dreves.

Pri čredi gleda sredi loz
pastir na slehern hitri voz.
Mahljá s klobukom hip za hip,
ko vidi potnike iz šip.

Ah, ž njimi bi se vozil rad
en edenkrat, en edenkrat!
Drdrajo daleč sto postaj,
kjer sreča svoj odpira raj...

Na bližnjem postajišču vlak
zažvižga ostro v tihi zrak.
Istopi ondi iz tujin
tresoč, upognjen domačin.

Po poti leze do vasi,
ki za ogoni se blišči.
Pomagal tujcem do palač,
domá umíra kot berač...

II.

Vse gôre so se v zemljo skrile,
leži planota kakor dlan.
Na drugem koncu poskočile
iz ravnih tal so spet na dan.

Od Pohorja se Drava polzne,
deli to plan na dvoje lic.
O, domovine moje solzne
iz reke odšumeva klic...

Kot narodi v preseljevanji
hiti v krdelih borov les.
A hrast se kot Rimljan nekdanji
tutám drži po konci vmes.

Opletle med vasi se bele,
zelene krone starih lip.
Stojijo cerkve in kapele,
obcestni križ, Marijin kip.

Visoko zraščén gre Poljanec
na delo, ko se svita dan.
A nezaveden se zaspanec
tedaj prelegne v drugo stran.

Zaspanec ti takó nemirni,
zazibal te je alkohol?
A menda še bacil papírni
naredil ti je glavobol?..

O Drava, solza si velika,
vališ skoz Haloz se okvir.
Za tabo tujec se pomika,
dve kugi trosi brez ovir...

III.

O polje moje, kaj takó otožno,
kaj zapuščeno tu ležiš pred mano?
Biló si kakor raj čarobno rožno,
kdo-li zavdal ti je skelečo rano?
Zakaj li na obali roke tvoje
srce mi elegije¹ žalne poje?

Po tebi je Rimljan kohorte² vodil
tja v prosto še podonavsko deželo.
Valočo reko tvojo je prebrodil,
sezidal je Petovij, mesto belo.
V krasán je vrt prestvaril ti planjavo,
da Tiber je celó zavidal Dravo.

A privrše viharno Gotov čete,
zavlečejo na onkraj se Celeje.
Če gozd vrtince prestoji neštete,
leži vse križem: debela, listje, veje.
Takó po tebi, ko vihar se vleže,
trohne gradovi, kočé, svete veže.

Za deljčas se razšló je po planjavi
sovražnih rojev divje valovanje.
S korakom mírnim, glej, ob Dravi
Slovenec stopi v novo domovanje.
Sred njiv in vrtov si vasi razgrne,
na te se, polje blagoslów povrne.

Ko nad teboj zjasnilo se nebó je,
začne potres pogubljajoč grmeti.
Prizne Hunec konjeniške roje,
tvoj rod slovenski hoče v blato
zmléti.

Premiril Atila je in njegovi,
spet prosti tvoji pluzijo sinovi.

Trpljenje kupe nisi še izpilo,
vsplamté od Vinice hrvaške gore.
Pridirja Otomanov neštevílo,
požgé po tebi, kar doseči more.
O, sled sedaj še semtertja pozná se,
ki bridko spomni me na turške čase.

Takó ti skoraj Kósovo³ si drugo ...
Ko zrem po tebi, se oči rosijo ...
Kakó tolažim svojo srčno tugo?
Da molim za te, svojo domačijo ...
Naj sveti Viktorin te čuva dalje,
da vstalo boš, cvetelo zalje, zalje ...
— g —

Večer.

Tihi mrak poljublja loge,
tiha pesem v mrak doni
lahno plava nad logovi;
blagoslov z neba rosi.

Bori temni v mrak sanjajo,
sladko jih poljublja noč,
ljubeznivo jih objemlje —
ziblje — pesmice pojóč.

Slavček Novograjski.

¹ Elegija — resna žalobna pesem.

² Kohorta — manjša vojaška četa, naša kompanija.

³ Na Kosovem polju se je l. 1348. bila strahovita bitka med Srbi in Turki, tu je bil konec srbske države.

Razgled po svetu.

V Budimpešti so prve dni februarja zborovale avstro-ogrské delegacije. Z ozirom na to, da druge države silno pomnožujejo svoje vojne moči, bomo morali tudi mi seči v žep ter nabaviti zlasti nove velike bojne ladije. Nevarnost nam preti najbolj od Italijanov. — Dne 7. februarja je začel zopet zborovati državni zbor. V proračunskem odseku je zopet tista točka, pri kateri je že parkrat voz obtičal: vlada hoče dati peščici Lahov vseučilišče, Slovencem pa — nič. Temu so se naši poslanci odločno uprli. Zdi se, da je vlada zadnji čas nekaj popustila. Večina v vseučil. odseku je že pritrdila slovenskim zahtevam: 1. da se prizna veljavnost pri nas izkušnjam na zagrebškem vseučilišču; 2. da se brez odloga začne s pripravami za slovensko vseučilišče. — Na vseučilišču v Kra-

kovem so judovski in socialdemokratični dijaki napravili velike nemire samo zaradi tega, ker je profesor Zimmermann začel predavati o krščanskem družboslovju. Nič delati, razbijati, nasprotnika s pestmi pobiti, mesto z dokazi, to je staro sredstvo svobodomiselstva. Nazadnje bo vsak potepuh in tolovaj svobodomislec, da bo lahko delal, kar se mu zljubi. Naši liberalci so ravno takšni. — Na Mongolskem se črna kuga strahovito širi, celi kupi mrličev ležijo okoli. Kuga je prestopila že rusko mejo, celo v Napolju na J. Italijanskem se je bojda že pojavila. — V Konjicah se je dne 6. in 7. februarja vršil socialni tečaj. — Na Danskem mislijo tudi ženskam dati volilno pravico za državni zbor. — Na Portugalskem kar kupoma zapirajo premožne ljudi in jih spuščajo le proti veliki od-

škodnini. Svobodomiselni gospodovalci so namreč prav „svobodomiselno“ izpraznili državne blagajne, in sedaj

jih hočejo zopet „svobodomiselno“ napolniti.

Dekliški vrtec.

Dobra gospodinja. Ena najnavadnejših mesnih jedi za večerje in pa zajutrk je znani guljaš (ne golaš — kakor se navadno čuje). Guljaš je madžarska jed, zato jo tudi na Ogrskem vedo najokusneje pripravljati. Pri nas se le malokje in malokdaj pride do res dobrega guljaša. Pristni guljaš so si pripravljali in si še pripravljajo ogrski konjski pastirji, ki po širni pusti pasejo svoje mnogobrojne črede. Ti pastirji si narežejo v podolgovate kovinske posode, ki se dajo potem trdo zadelati, tako, da zrak nima pristopa, govejega ali ovčjega mesa, nekaj slanine, več lukov ali čebul, pridenejo šoli in precej rudeče paprike. Na paši si potem nad ognjem, boljše rečeno nad žrjavico sučejo te dobro zamašene posode tako dolgo, da se meso omehča, pridatki zakuhajo in razpuste. Ker vodni delci ne morejo spuhetiti, dela se nekaka naravna omaka iz mesjega soka in dodatkov, ki ima izvrsten okus. To bi bil torej pristni guljaš, ki se pa na naših štedilnikih nikdar ne da tako pripravljati, če bi tudi rabili papinski lonec, ki bi imel nadomestovati gori omenjene kovinske posode. Papinski lonec se da namreč tudi popolnoma trdno zamašiti, ter tako zabranjuje pristop zraka in hlapenje tekočin. Ker nam pa papinski lonec ni povsod na razpolago, svetujem pripravljanje guljaša na sledeči način: Nekaj obtolčeno, soljeno goveje meso se razreže na ne premajhne kosce, dene v, če mogoče, lončeno ponvo, v kateri se nahaja narezana slanina, narezan luk in rudeča paprika. To zmes se na majlem ognju prav počasi pari (dünsten) v vedno pokriti ponvi; da bi se meso ne osušilo, škropiti je treba vedno z juho, ali če je ni, z vodo. To parjenje (Dünsien) traja pri govejem mesu skoraj poldrugo uro, če hočemo doseči, da je meso mehko in se razkuhajo ter v omaki razgube dodatki; ako bi se

le še pokazale v tej omaki kake drobtinice, treba jo je nazadnje precediti. S tem bi bil guljaš gotov; lahko ga nudimo s krompirčki, malimi cmoki, rižem ali zabeljenimi rezanci. Če nam je pripravljati guljaš za mnogo ljudi, ta omaka ne bi zadostovala; v tem slučaju postopa se proti zadnjemu s prazeno moko, da na to lahko dolivamo več juhe ali vode. Ta omaka seveda ni več tako dobra, in to tudi ni več pravi guljaš, temveč le nekako ponarejanje. Za guljaš se dasta tudi uporabljati telclina in ovčje meso; tu traja parjenje le tričetrt ure. Svinjina za guljaš ni uporabljiva, ker je premastna. V kratkem se zopet oglasi — stara kuharica.

Svoji k svojim! Zdi se, da se prav malo držijo nekateri tega gesla. Kdor je našega mišljenja, naj tudi z nami drži. Nemci drže trdno vkup, zakaj pa bi mi Slovenci in Slovenke ne. Če nam je za naš narod in za naš obstoj, pokažimo, drage mladenke, tudi s tem, da kupujemo vse pri slovenskih trgovcih. Kam pa greš ti Micika v štacuno? Ja, jaz grem k Abrahamu! Tam so tako prijazni, pa veš, tisti mladi pomočnik se tako rad kaj pošali, nazadnje pa da še cel škronicelj cukra za pot. — To mnoge zmoti, pa ne premislijo, če da pri enem malo ceneje, pa pri drugem vdrapne. Žid je žid, ga pelješ ali neseš. Slovenke, držimo torej skupaj. Če ni bilo doslej, bodi odslej naše geslo: Svoji k svojim!

Nekaj za ročna dela. Veselo je gledati, kako se naše mladenke vne-majo za narodno stvar. Narodnost pa ne obstoji samo v jeziku, ampak tudi šege in navade, narodne noše, pesmi itd. Tu bi nekaj priporočali našim mladenkam, ki znajo ročna dela. Še sedaj tu in tam hranijo stare peče ali odre z lepimi všivi in čipkami, ali tudi prte; rabijo jih le še pri sprevidenju bolnikov in pri mrličih. Kmalu bo

de tudi to šlo v grob z našimi dedeki in babicami. Bilo bi hvaležno, če bi naše mladenke stare, večasi jako lepe vsive in čipke posnemale, ne pa da si nosijo vsakovrstne „muštre“ od trgovcev. Varujmo svojo domačo umetnost, kolikor je še imamo. — Na Kranjskem je navada, da dekleta ob slovesnih prilikah nastopijo s starimi „šišgarskimi kapami“. Kaj lep bi bilo, če bi se tudi pri nas dekleta ob raznih slovesnostih oblekla v narodno nošo, kakor so jo še babice nosile. Kako krasno bi bilo, ko bi n. pr. dekleta h kakemu dekliškemu shodu mesto v svilnatih robih, prišle v častitljivih pečah. Le začeti je treba! Po mestih nosijo ženske sedaj grozno neumne klobuke kakor košare, in kmalu se bodo nosile kakor gospe v srednjem veku. Zakaj pa ne bi enkrat naša stara narodna noša vsaj nekoliko prišla v modo?

Dekleta, pazite, kam greste! Že lansko leto smo večkrat svarili naša dekleta, naj ne verujejo lahkomišljeno tujim ljudem, ki jih vabijo v „imenitne“ službe v tuja mesta. Zadnji čas so zopet časniki poročali, da so nabirali ničvrednezi dekleta okoli Gradca in Maribora, ter jih spravljali v nesramne hiše v Sarajevo. Bodite pametne in svarite tudi druge pred tem. Neka grda lastnost tiči v srcih mnogih naših deklet in mater: treba je objubiti samo lepo obleko pa par goldinarjev na mesec, in šla bo tudi z vragom, ki ima devet rogov. Grešna poželjivost po denarju in gizdavosti spravi nešteto deklet iz počtene slovenske hiše v velikomestne človeške mesnice. Če dobro ne poznaš osebe, ki te vabi v službo v daljno mesto, nikar ne verjemi lepim objubam!

Predpust -- nevarni igralec. Mladdenke mi drage! Prišel je sicer čas ločitve, da sem morala oditi od milih mi rodnih sestic, iz prelepe zelene Štajerske, v novo domovino na krasno Gorenjsko. Šla sem sicer navidezno vesela in mirna, a srce je bilo nemirno in žalostno. Zakaj? Zapustila sem prepotrebno izobraževalno društvo in njega odsek, dekliško zvezo, katera je za slovenske mladdenke neizmerno ve-

likega pomena. Gledala sem v duhu ljutega sovražnika z orožjem pred seboj, ki preži kot lev na mlada, še nezkušana srca, hoteč jim zadati smrtonosnega strupa in jih odtegniti verski in narodni omiki. In vprašale me boste, kdo je sovražnik, ki nam hoče iztrgati s silo blaga čustva, naslanjajoča se ob svojo milo sestrico nedolžnost? Ta sovražnik je predpust, ki se nevarno igra z neumrjočimi dušami. Nebrojnokrat razdira mir v družini, povzroča pretepe, uboje, preklinjanje, in Bog ve kaj še vse. Njegov zvesti tovariš vabi ljudi v svoje zanjke, dokler ne dobi vseh pod svojo oblast, kako nevaren je ta čas za odraslo mladino, ki jo sladko in zapeljivo vabi na vsakovrstne ponočne veselice, kate re se žalibog posebno pri nas prireja, a ne v korist, ampak v — pogubo. Mladdenke mile! Ali ni tukaj nobene pomoči, da odvrnemo nevarnost, ki preti mladini? Gotovo je, in tudi gotovo jo bomo premagale, ako izvršimo ta-le sklep, katerega hočem odkriti svojim sestricam: „Nikdar več na plesišče, kjer načeljuje hudobni duh.“ Le pomislite, če ne bode na plesišču nobene mladdenke, ali bodo zahajali še tudi mladeniči tja? Če ne bo mladdenke tamgotovo bo tudi fant doma ostal. Zato moramo same priznati, da smo tega zla većinoma me krive. Nikdar se ne stori toliko greha, kakor v predpustu. Koliko mladenk izgubi svojo nedolžnost v pijanosti, koliko mladeničev si pokvari ljubo zdravje, kar mu škoduje celo življenje! Ali ni tedaj pametnejše, mesto, da bi zahajali v zakajene gostilne, kjer prebiva duh alkohola, da rajši prebiramo dobre in poučne spise, knjige in časopise? Ali ni v društvenih prostorih ali pa doma prijetnejše, kjer so jasne glave, ko pa med pijano drhaljo? Kaj rečete na to? Jaz trdim vedno le svoje: „Boljša je pamet, kot žamet.“ In drugič imamo s tem še lep dobiček, da ne zapravljamo težko zasluženega denarja. Le po tem se bodo prepotrebne dekliške zveze povspele na visoko stopinjo, ako bodo delovale v njih mladdenke bistre glave, do katerih alkohol nima oblasti, le po tej

poti dospěle bomo na vrhünge. vesele zmago zatiranega naroda slovenskega, koji ječi pod tem strašnim jarmom sužnosti. — Ker pa narod upa pomoči od mladine, je tedaj tudi naša sveta dolžnost, se potegovati za njega obstoj in proevit. Kar mi pa še posebno teži sree, je: da še sedaj toliko mladenk spi v narodnem oziru ob času neznosnega viharja, hoteč porušiti nežno poganjajoče kali v mladih sreih slovenske mladine, ugonobiti medsebojno ljubezen, slogo in zadovoljnost, ter zasejati med nje sovrašтво in protikršćanska načela. Kje ste mladenke, kje je pomoč, kje ste hčere Marijine, ki ste ji obljubile, ostati zveste, ki ste obljubile pomoč slovenski domovini? Odločite se in neustrašeno v boj! Le edinost naj vlada med nami, združimo svoje mo-

či, a ne v alkoholu, ampak v delavnosti, na polju omike in izobrazbe. Tudi jaz bi se vam iz srea rada pridružila, ako bi nas ne ločila tolika daljava, združila bi se z vami osebno, ali žal, to ni mogoče, vendar se pa hočem združiti z vami z duhom in mišljenjem, če drugače ne, vsaj včasih v dekliskem vrteu, ako mi bo to gospod urednik dovolil. Zapustimo pa za vedno največjega sovražnika, ples, alkohol, bodimo oprezne posebno v predpustu, in ne zabimo besed, ki pravijo:

Vladar mogočni, alkohol,
Trpinčil let nas je dovolj,
Hvaležnost zdaj ti odpovemo,
Udanost tvojih vernikov:
Vseh pivec in nezmernikov,
Ne vprašajmo, če smemo!

Društveni glasnik.

Ptuj. V vsaki številki Našega Doma čitam o gibanju Marijinih družb, o mladeniških zvezah, in telovadnih organizacijah, in to mi ne gre z glave, in zato sem sklenil poročati, kako se godi pri nas. Z žalostnim srcem gledam večkrat, kako so zbrana dekleta pod Marijino zastavo in kako že dekleta nosijo prelepe znake dekliske zveze in so nas fante daleč prekosila, a mi fantje pa še dosedaj nimamo ne Marijine družbe, ne mladeniške zveze, še manj pa orlovsko telovadnico. Mesto Marijinih fantov vidim tukaj že male fantiče pijane, in mesto knjig mladeniške zveze, vidim tukaj večkrat kakega nevedneza, ki se ni znal ubraniti vsiljivemu Štajercu, katerega še nekateri naši nevedni ljudje visoko čislajo. In mesto naših ljubih Orlov vidim tukaj liberalne Sokole, ki sedaj na vse kriplje lovijo našo mladino v svoj liberalni tabor. Pri tem delu imajo sedaj velik uspeh, ker mnogo je tukaj fantov, ki bi gotovo zahajali v orlovsko telovadnico, ako bi bila. Sedaj pa, ker druge slovenske ni kot sokolska, pa vsak reče: telovadil bi rad, pa ker druge slovenske ni, kot je ta, pa moram v to. Ena glavna napaka je pa ta, da še naša mladina premalo prebira Naš Dom, in Mladost, in če bi ta dva čitali, bi gotovo vzrastla tudi pri nas Marijina družba, Mladeniška zveza, ker dekliska je prav močna, in na zadnje bi gotovo tudi prileteli skupaj, namreč iz Ptuja in ptujске okolice Orli, kar bi bila največja čast za našo veliko faro. Zatorej mladeniči, naročite si »Naš Dom«, ki stane samo dve borni kronici, in mislim, da bo vsak dve kroni lahko pozabil, ko bo že parkrat pregledal ta cenjeni list. Torej na delo mladeniči, hitimo za dekleti, da nas ne bodo preveč zadaj zapustila! Združimo se, kajti pre-

govor pravi: V združenju je moč; glejmo, da kmalu postanemo udje Marijine družbe in Mladeniške zveze. Če bomo postali udje teh dveh družb, potem še gotovo bomo postali udje tistega društva, ki hodi ponosno pod zastavo sv. Mihaela, z rdečimi srajcami in orlovskimi peresi. Torej taki želimo biti tudi mi.

Motnik. Od vseh krajev se bere, kako mladina napreduje, ne bodite hudi, g. urednik, če dobite poročilo tudi iz naše župnije, kjer je polovica Kranjcev, polovica pa Štajercev. Bodi torej pozdravljen, dragi mi »Naš Dom« in vse tovarišice mile mi Štajerske. Tudi pri nas se je pričelo živalno gibanje, meseca septembra lansk. l. se je ustanovilo izobražev. društvo, h kateremu je pristopilo takoj 60 mož in mladeničev. V knjižnici je na razpolago mnogo raznovrstnega dobrega berila. Vpisanih je tudi precejšnje število žen in deklet. Zanimivo je ob nedeljah po večernicah, kako korakajo vsak s knjižico v roki proti domu. — Mladičiči se veselo zanimajo za pevsko društvo, ki šteje 24 pevcev, na pustno nedeljo priredijo 2 igri: Krčmar pri zvitem rogu in Kmet fotograf. — Na Svečnico pa je bila ustanovljena dekliska Marijina družba. 24 deklet je obljubilo zvestobo Mariji. Slovesnost je povzdignilo petje deklet, ki so z veselim navdušenjem prepevale Marijine pesmi. Marsikatero oko se je posolžilo ginjenja, ki je prevzelo vse zbrano ljudstvo. Za vse to pa se imamo zahvaliti č. g. župniku, ki se toliko trudi, da bi odpravili vse slabe navade iz župnije; naj jim Bog poplača njihovo delo.

Motniška mladenka.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dovolite, g. urednik, da na kratko poročam o delovanju naše dekliske zveze! Zveza je v preteklem letu-

pod duh. vodstvom č. g. Rateja priredila osem poučnih shodov, kjer se je slišalo marsikaj koristnega za izobrazbo uma in srca in v vzpodbujajo narodne zavesti. Zato so pa bili tudi obiski mnogoštevilni. Natančneje hočem omeniti shod 22. jan. l., ko je imela zveza svoj redni občni zbor. Živahnost in navdušenje, ki je kipel iz oči in src zborovalk, jasno priča, da se dekleta zavedajo, koliko lahko koristijo i one v nar. obrambnem boju; in na tem zborovanju se je pokazalo, da res tudi hočejo. Po pozdravu g. duh. v. je deklamovala predsednica R. Nemeč A. Medvedovo pesem: »Dar sprave«. Potem je sledila volitev. Načelstvo je ostalo staro, le namesto omožvše se priljubljene tovarišice blagajničarke, Fanike Kvas, ki jej zveza tem potom izreka pristrčno zahvalo, je prevzela Alojzija Kvas. Potem je prišlo poročilo »Slov. Straže« g. d. v., ki je tako navdušeno vplivalo, da se je kratko malo sklenilo, da naša dek. Marijina družba tudi postane ud Slov. Straže. Čez 600 kolekov Slov. Straže so razvzela dekleta v razprodajo. Končno se je sprejel sklep, da od danes bodemo kupovale domače potrebščine, kot: vžigalice, cikorijo, drožje i dr. samo v prid Slov. Straže! V samopomoči je naša rešitev!

Dekleta! Le po začrtani poti vztrajno, edino in pogumno naprej! Naj nas ne strašijo ovire od strani nasprotnikov in takih ljudi, ki niso ne tič ne miš in ki jim vsako pošteno delo smrdi! Delajmo in zopet — delajmo! V delu za kat. nar. stvar si bomo same vedno bolj izobraževala duha in srce, bomo pa tako tudi druge pritegnile v naše vrste! Ne iz cenih besedi, iz del se javljaj, žar domovinske ljubavi!

Sv. Ema. Dekliška zveza, je imela dne 2. svečana, na praznik Marije Svečenske popoldne po večernicah v prostorih bralnega društva v kaplaniji svoj mesečni sestanek in medsebojni poduk, pri katerem so se mladenke navduševale med seboj za vedno večjo in vztrajno delovanje pri Dekliški zvezi. Pozdravila je skupaj došle članice, katerih je bilo natlačeno polno, novoizvoljena predsednica Dekliške zveze pri Sv. Emi, blaga deklica Trezika Drofenik iz Vonarja ter jih je prav iskreno navduševala za vedno večji napredek v društvu v tem letu. Govorila je nadalje res imenitno in prepričevalno v spodbudo članicam spretna deklica Anica Kos, blagajničarka dekliške zveze, ter podajala sliko in veliko vrednost društva ter navduševala sotovarišice, da naj ostanejo vedno zveste društvu in s tem tudi veri in milemu maternemu jeziku. Podala je sliko o Slovenski Straži in povdarjala, kako Nemci skrbijo za Südmarko in Sulverein, tako moramo tudi mi po Slovenski Straži se briniti, da nas nasprotniki ne preženejo iz naše rodne zemlje, in nas oropajo sv. vere in naših pravic. Deklamovala je tudi veliko lepo narodno budnico. Zapel je potem domači pevski zbor Dekliške zveze mnogo krasnih slovenskih in narodnih pesmi. S krasnim in ubranim petjem so jako poživile ta živahni

sestanek, ter se za prihodnji sestanek prav iskreno zopet vabijo.

Govorila je nadalje predsednica Dekl. zveze, Trezika Drofenik iz Vonarja, ter živo opisala vrednost društev, in vnemala so tovarišice da naj neustrašeno zahajajo v bralno sobo v kaplaniji, ter pridno prebirajo dobre časnike in knjige. Deklamovala je tudi vrla pevka in odbornica Dekliške zveze Trezika Drofenik iz Pristove, krasno mično in pomenljivo pesmico o sedanjih burnih časih. Govorila je tudi majhna šolarica iz Virovec po imenu Marija Krivec res nepričakovano vneto in lepo ter živo opisala nekaj slik iz življenja sv. družine, Marije in sv. Jožefa in o Mariji Svečenski, da moramo ravno me mladenke živeti po zgledu svete družine, in svetiti kakor za gorečo svečo, in biti v zgled svojim tovarišicam s svojim krščanskim življenjem, in tudi se goreče boriti za svoje slovenske pravice. Ravno v Dekliških zvezah in v Bralnih društvih storimo lahko veliko koristnega za sebe in za celi narod. Slednjic še tudi načelnik Kat. slov. izobraževalnega društva, tega res imenitnega domačega sestanka izreče pohvalo vrlim članicam, ter še med raznimi nasveti in priporočanji za vedno večjo vneto v društvu, zaključil sestanek, na kar se na novo poživljene razide mladenke in žene zadovoljno proti domu.

Gornja Radgona. Poročilo o delovanju »Dekliške zveze v zadnjem črtletju 1910. Dne 23. oktobra smo imele deseti poučni shod po sledečem vzporedju: 1. »Cvetlice iz rajskega vrta«, o čistosti je govorila Trezika Štefanec. 2. Iz gospodinjskega tečaja na Teharjih: »O redoljubnosti«, predavala je tajnica. 3. »Zakaj k Dekliški zvezi?« dvogovor, sta govorili Nežika Osojnik in Trezika Kovačič. Prva govorica je bila navdušena zagovornica »Dekliške zveze«, druga je bila nje nasprotnica; končno pa se je vendar dala prepričati o dobrem namenu »Dekliške zveze«, in prvi se je posrečilo jo pridobiti na svojo stran.

Naš 11. poučni shod se je vršil dne 13. novembra s sledečim vzporedom: 1. »Cvetlice iz rajskega vrta«, o čistosti II. del, govorila je Magdalena Klobasa. 2. »Žensko delo«, razpravljala Terezija Hüll. Dandanes dobiva ženska v človeški družbi vedno večji vpliv. Vedno bolj se ji širi delokrog. Pri tem pa je treba požrtvovalnosti, ki res najlepše krasí dobro blago žensko. Vadimo se torej že sedaj v mladosti biti požrtvovalne, ker tako bomo lahko v poznejših letih koristile cerkvi in domovini. 3. Ana Gomilšak nas je navduševala za pravo, nesebično ljubezen do naše slov. domovine. 4. Tajnica je predavala iz gospodinjskega tečaja na Teharjih, in sicer je tokrat govorila o snagi.

K temu shodu je prišlo mnogo domačih deklet, udeležile pa so se ga tudi članice novoustanovljene »Dekliške zveze« radgonske.

Na praznik Brezmadežnega spočetja Marijinega smo imele 12. poučni shod. Razpored je bil sledeči: 1. »Mati ljubezniva« pesem, deklamuje Ana Osojnik. 2. »Dobra gospodinja, sreča družine«, govorila je Marija Tačl. Da

res, srečna hiša in družina, v kateri vlada dobra in pametna gospodinja. 3. Iz gospodinjskega tečaja na Teharjih, o varčnosti slov. gošpodinje« predavala je tajnica.

Na Stefanovo je priredila zveza v prostorih čitalnice božično slavnost, ki se je vršila po sledečem vzporedju: 1. Dekleta zapoje: »O Jezušček, pozdravljam Te«. — 2 »Pridi, pridi, Jez'šek k nam« pesem deklamuje mala Lizika Kovačič-eva. 3. Dekleta so predstavljala petdejjansko igro: »Sv. večer zavržene« ali »Mir ljudem na zemlji«.

Dne 1. januarja je priredila »Dekliška zveza« občni zbor. Najprej je voditeljica pozdravila navzoče ter se zahvalila č. g. duh. voditelju za njihovo naklonjenost in požrtvovalnost napram »Dekliški zvezi«; prosila jih je tudi, naj nam bodo zopet dober in blag voditelj. Zahvalila pa se je tudi članicam za sodelovanje pri shodih z govori in deklamacijami. — Tajnica je poročala po zapisniku o delovanju »Dekliške zveze« v preteklem letu. Zveza je priredila v preteklem letu 12 poučnih shodov in 5 slavnosti. Pri poučnih shodih smo slišale krasne govore in deklamacije od naših deklet, prejele pa vsakokrat tudi od č. g. duh. voditeljev koristne nauke in navodila. — Blagajničarka je poročala o denarnem stanju »Dekliške zveze«, knjižničarka pa nas je navduševala k dobremu berilu, ter poročala, da se je prebralo v preteklem letu 200 knjig.

Zveza je bila naročena na 5 iztisov »Našega Doma«, 5 iztisov »Slovenskega Gospodarja«, 5 iztisov »Bogoljuba« in 5 iztisov »Glasnika«.

Nato je bil enoglasno izvoljen zopet stari odbor in sicer: Nežika Osojnik voditeljica, Tončka Kovačič, namestnica, Tončka Petovar tajnica, Liza Pelcl, blagajničarka in Ana Gomilšak, knjižničarka.

Končno so nas č. g. duh. voditelj bodrili k še krepkšemu delovanju ter tako zaključili zborovanje.

Torej, mladenke šentpeterske, le krepko naprej, čim krepkeje delujemo, tem bolj izprevidimo, da še vse premalo storimo. Presv. Srce Jezusovo naj pa bude tudi letos naš najvišji vzor in branik na ladji naše »Dekliške zveze«!

Ptuj. Naša mlada dekliška zveza je imela v nedeljo 8. januarja v društvenih prostorih svoj shod, ki je bil kljub slabemu vremenu dobro obiskan. Glavna točka tega shoda je bilo predavanje prečastitega našega duhovnega voditelja. V zbranih besedah in mični, zanimivi obliki so nam razložili način našega delovanja, osobito priporočali čitanje dobrih knjig in časnikov, nasvetovali v prvi vsti naročbo »Našega Doma« a tudi drugih narodno-katoliških časnikov. Povdarjali so potrebo izobraževanja in združevanja ter opominjali mladenke k složnosti in skupnemu delovanju. — Kako globoko so nam vsem segale te besede v srce, to so pričali navdušeni živioklici ob koncu govora.

Odbornica Z. S. D., učiteljica E. Razlag je, naslanjanje se na besede g. predgovornika,

zopetno opozorjala na mladinski list »Naš Dom« ter topla priporočala nabavo znakov Z. S. D. Obenem je povabila tekom tedna k sebi tukajšnje odbornice na važno posvetovanje. Sklenilo se je prirediti redno vsako tretjo nedeljo v mesecu shod, na kar že danes tu opozarjamo vse članice dekl. zveze. Na teh shodih se bo slišala marsikatera zanimiva a tudi poučna beseda, članice same pa bodo tudi nastopale kot govornice in deklamovalke.

Navdušene smo šle po dokončanem shodu domu s trdnim sklepom, posvetiti vse svoje moči v prid naše organizacije.

V nedeljo dne 29. januarja pa smo priredile mladenke zabavni večer, vspeored je obsegal petje, šaljive nastope in vprizoritev dveh gled. iger: »Dom in tujina« ter »Pri gospodi«. Dobro razpoloženje mnogobrojnega občinstva, ki je polnilo veliko dvorano »Narodnega doma« do zadnjega kotička, nam je pričalo, da smo dosegle velik uspeh.

Vse igralke-diletantke so izborno zvršile svoje naloge, naj bodo tu imenoma navedene: Pepca Korošec, Roza Jančič, M. Toplak, Ivanka Pihler, Alojzija Kovačič, Nežika Markež in Marica Poterč.

Iskreno zahvalimo tu g. tajnika Krajncu, ki ni samo spretno vodil pevske točke, temveč tudi s svojim šaljivim prizorom. »Berač« mnogo pripomogel k skupnemu uspehu. Upamo in srčno želimo, da bude ravno ta naš nastop podvojil število naših vrst. Dal Bog!

Hvalo kličemo tudi onim osebam, ki so duše naši zvezi in ki so tudi to pot bili naši voditelji in svetovalci. Da bi še mnogo let devali v naši sredini — v prid versko-narodnih načel. Opozarjamo tudi članice, da se vrši vsako tretjo nedeljo v mesecu po v čerhnicah; redni shod v društveni sobi, prihodnji shod bo 19. februarja.

Vspored bo vsestransko zanimiv.

Marica.

Trst. Prav zveseljem prebiram »Naš dom«, v katerem najdem raznovrstna poročila o mladinskem delovanju. To me jako zanima. V zadnjem, to je v 3. zvezku pa najdem tudi hišo, v katero često pohitim v duhu, daleč iz mesta, kjer bivam sedaj. Zbrala sem tedaj nekaj misli, ki Vam jih pošiljam tu.

Kmetska koč.

Pozdravljam Tebe, kmetska koč,
Pozdravlja naj te vsak z menoj,
V nebo puhti molitev vroča
Za Tebe in obstanek tvoj.

Visoka nisi kot palača
Imaš le nizko rast oglov,
In vendar vsak vesel se vrača
Iz hrupnih mest nazaj domov.

Bogata nisi kot gradovi,
Tud' mestnih šeg Ti ne poznaš,
Najkrepkejši pa so sinovi
Ki v boj za narod ti jih daš.

Le ti še čišlaš mi pradede,
In seme pravo njih gojiš.
Pa mož Bogu udanih črede,
Ne mesto, pač le ti rodiš.

In pesmi mile, ki prepeva,
po lazih čili pevski zbor.
Da tje črez vinski grič odmeva,
So sinov tvojih umotvor.

Zato pozdravljena mi bodi!
Ker ljubim te iz dna srca.
Naj kdo me kakorkoli sodi
Iz hiše kmečke sem doma.

Obljubim Vam, da bom pridno agitirala
med Slovenkami v popačenem Trstu za našo
organizacijo in za »Naš Dom.«

Slivnica pri Celju. Dolgo že ni »Naš Dom« prinesel nobenega poročila od nas. Gotovo si že mislite, da smo pri nas vsi zaspali. Pa nismo še vsi zaspali ali veliko nas je, ki se nam močno dremlje. Akoravno imamo dolge zimske noči, da imamo dovolj počitka, se nam vendar dremlje. A toliko še pa čujemo da slišimo, kako pridno delujejo po drugih župnijah. Tudi pri nas imamo mladeniško in dekliško zvezo, ki se je prav lepo razvijala in krasno razcvetala. Pa lansko leto proti jeseni je prišla nenadoma velika nezgoda. In vse te rožice so žalostno povesele svoje glavice. Namreč izgubile svojega marljivega in skrbnega za vse dobro vnetega vrtnarja, duhovnega voditelja č. g. kaplana Blaža Dvoršaka. Ljubi Bog naj jim bode plačnik za ves njihov trud, mi jih bomo pa ohranili v blagem spominu. Upamo pa, da kadar pride zopet prijetna spomlad, bode tudi pri nas vse nanovo oživel pod vodstvom novega g. kaplana.

Pištanj. Krasen večer smo imeli 8. jan., ko so nam dekleta iz Dekliške zveze predstavljale prelepo igro »Lurška pastirica«, igra je krasna in tudi sicer jako težka, a naša vrla dekleta igrale so tako izvrstno in nam jo tako jasno pred oči predstavile, da smo se kar z dušno predstavili tja, kjer se je to resnično godilo. Vsak prizor nas je presenetil in večkrat se ni bilo mogoče zdržati solz. Ganljiva je ta Marijina prestava in gotovo je bil vsak globoko gnjen, ki jo je videl. Vreme je bilo res silno neugodno. In kdo bi bil pričakoval tako obilne uleželbe domačih in še tako veliko število gledalcev iz sosednih župnij? Obneslo se je vse proti pričakovanju. Prosimo, in naša srčna želja je, da nas to leto zopet večkrat povabite k odru; prišli vas bomo z največjim veseljem gledat in poslušat. Za vse se imamo pa največ zahvaliti našemu veleč. g. župniku J. Rauterju, ki se neumorno trudijo, da zabranijo mladini pohujšljive zabave, in nasprotno ji pa priskrbijo koristnega razvedrila in poštenega veselja. — Dne 29. januarja pa smo imele občni zbor. Po pozdravu duh. voditelja je govorila Kolar Lucija: Želje sloven-

Združili smo dvojno poročilo v eno, ker je lani itak »N. D.« sproti poročal o Vašem delovanju. Ur.

skih mladenk so pač, priti do zveličanske, narodne izobrazbe. Kranjc Jerica je deklamovala »Dve poti«, Bah Franca pa »Novoletno voščilo«. Veleč. g. duh. vod. so nam pa razlagali, kako mora vsaka gospodinja ljubiti snago. Že od daleč se hiša pozna, če stanuje v njej snažna gospodinja, kako še le človeka razveseli, če po hiši, kamor se obrne, vidi vse v redu in v snagi, tudi kuhinjo si sme ogledati i. t. d. Za tem je bila volitev odbora, in je bil enoglasno potrjen stari odbor. Cilka Bevc vodit., Lapornik Tončka namest, Toplišek Amal. tajn., Štritih Mima blagaj., Kodrič Mar. odbornica. Za sklep smo zapele dve mični narodni pesmici.

Sv. Bolfenk pri Središču. Občni zbor Krščanske socialne zveze fantov in deklet pri Sv. Bolfenku se je vršil dne 29. januarja in se je za leto 1911 izvolil ta-le odbor: Franc Bukovec predsednik, Jožef Zdravec podpredsednik, Franc Zadravec tajnik, Ivan Lukman blagajnik, Josip Prejndl knjižničar, Tomaž Heric namestnik taj. in blag., Vinc Prapotnik odbornik, Anton Lukman odbornik. — Marija Haložan, predsednica, Marija Kolarič podpredsednica, Julia Polman tajnica, Nežika Vnuk blagajnica, Marija Vrbancič namestnica taj. in blag., Bogomila Schönvetter knjižničarka. Bolje je, da se mi Bolfenski fantje in dekleta zbiramo pod plašč nebeske kraljice, kakor da bi hodili na ples, kjer se lahko izgubi poštenje in dobro ime. Z upom na boljšo bodočnost kličem vsem Bolfenskim fantom in dekletom: Vstanite, kajti mnogo je še dela in težko so ovire, a nič nas naj ne straši. Kadar bomo premagali te Bolfenske naprednjake ali pa naprejedake, tedaj bomo praznovali dan zmage in veselje bo tem večje, čim več nas je truda stalo. Vse dobro, mir in blagoslov božji želim Vam vsem fantom in dekletom krščanske socialne zveze pri Sv. Bolfenku.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 29. januarja se je v prijazni dolinici pri Sv. Miklavžu vršil dekliški shod. Nastopili so prečastiti g. voditelj dekliške zveze. Opozorili so nas na snago in red, katera mora bivati v vsaki slovenski hiši. Nadalje je govorila Marija Kolarič. Razložila je namen liberalcev, ki hočejo posebno mladino pridobiti na svoja slaba pota. Liberalci so zakleti sovražniki naše krščanske vere, prizadevajo si, da bi omajali tla stari veri na Kristusa in posebno mladini vzeli spoštovanje do cerkve in dušnih pastirjev. Nadalje nas je navduševala, da se naj deklice med seboj ljubimo, in da se ne vdajmo liberalskim zapeljivcem, kateri vzamejo človeku upanje do nebes, ter mu obetajo raj že tukaj na zemlji, nazadnje pa mu ne dajo niti enega, niti drugega. Seveda liberalci se posmehujejo, kadar kdo kaj govori o Bogu. Ve pa, ki ste poštena Miklavževska dekleta, posebno Brebrovnička, le pogubno naprej!

Mladenkam v nemškem Gradcu. Kakor vsako številk, tako sem tudi zadnjo številko »Našega Doma« brala s posebnim zanimanjem in to tem bolj, ker sem našla razen drugih dopisov tudi dopis iz nemškega Gradca. Vaše

poročilo o dekliškem gibanju v Gradcu, nam je v veliko spodbudo, da se bomo me še bolj resno in krepko poprijele našega važnega in koristnega dela za narod in za mili materni jezik, ki imamo toliko ugodnih prilik, med tem ko se Vam stavijo velike zapreke in neprijetnosti, pa vendar vkljub vsemu temu tako krepko napredujete, in kar je za Vas posebno častno, je to, da ste si ustanovile »dekl. zvezo«. Zelimo »dekl. zvezi« v Gradcu najkrasnejšega procvita in najsijajnejših uspehov. Vaše tovaršice v mili slov. domovini. Vas pristrčno in rodoljubno pozdravljajo. Dekliška zveza Jurjevška v Sl. gor.

Ribnica na Pohorju. Dne 2. svečana t. l. je imela tukajšnja »Marijina družba« svojo cerkveno svečanost. Domači gospod župnik so nam v kratkih potezah naslikali najhujša brezdana, v katera toliko mladine pade. Prvo in glavno brezдно je pijanost, ker vanjo pade največ mladine in ima gotovo skoz in skoz slabe posledice. S pijanostjo so v zvezi nečistost in druge hudobije. Drugi prepadji so grešno zna-

nje, ples in ponočnjaštvo. Pot, ki pelje skozi grešno znanje v zakon, je podobna brvī, ki je postavljena čez velik jarek, ali le malokdō pride tu čez, večina jih pade v jarek sramote in pogube, odkoder se je težko več rešiti. Tretji in grozni prepad je pa ples. Resnična je pesen o plesu, katero je zapisal »Starogorski« v »Našem Domu«. Človeka spreleti groza, ako gleda to norost. V plesu se vzbujajo strasti, ki drugače sicer spijo. In potem pade človek jako globoko. Četrta velika jama ali brezдно, v katero lahko pade mlad človek, če se s slabimi tovarši pajdaši, je pa ponočnjaštvo. Marsikateri si misli, da je ponoči brez skrbi, a ne ve, da če ga kdo drugi ne vidi, vidi ga vse-mogočni Bog in kazni mu ne izostane. Da ne pridemo v te prepade, varujmo se jih in ne hodimo jim preblizu. Da pa se jih lože varujemo, bodimo zvesti družabniki Marijini in tedaj bomo zagotavljeni, da nam Ona svoje milostne roke odtegnila ne bo! Zatorej vsi pod Marijin ščit!

Drobtinice.

Slika. Zopet smo izgubili iz svoje mladinske sredine dva vneta in neutrudljiva delavca na slovenskem polju, na polju omike in izobrazbe. In to sta Franc in Malčika Senica roj. Bonač, katera sta bila poročena 16. prosinca t. l. v Lescah na Gorenjskem, kamor sta se ob novem letu preselila. Z njima je izgubila slovenska mladina mnogo, mogočen steber na kojega se je zaupno in brezskrbno opirala.

Novoporočenca sta stanovala v svojem rojstnem kraju v Sevnici ob Savi kjer sta bila obče spoštovana pri ljudstvu. G. Franc Senica je bil kot trgovski pomočnik ves čas zvest pristaš naše stranke in neutrudljivi boritelj zoper najhujšega sovražnika, kot 19 letni mladenič je ustanovil v Smarju pri Sevnici slov. kat. izob. društvo, katero je pod njegovim nadzorstvom krasno uspevalo. Ali žal kmalu je društvo čutilo močni udarec, ko se je poslavljaj od njega, odhajajoč k vojakom. A tudi tam kot zvesti Marijini sin ni pozabil svojih obljub in sklepov. Ko je zopet veselo pozdravil svoj rojstni kraj, prost vojaščine, lotil se je zopet trudopolnega dela. Ustanovil je zopet v sosednji župniji v Zabukovju enako društvo. Ob enem je bil tudi tajnik podružnice Slov. Straže v Sevnici. Tudi na pisateljskem polju ni miroval.

Isto pot si je začrtala tudi njegova soproga Malči Bonač. Bila je ves čas zavedna in neustrašena Slovenka, ni se ustrašila dela in zaprek, katere so jo ovirale pri njenem načrtu. Po poklicu šivilja je bila mrljiva Marijina hčerka, vzor celi župniji. Ob enem je bila celih petnajst let prva cerkvena pevka. Njeni srebrno doneči glas si je pridobil srca vseh poslušalcev. Ko se je ustanovila v Sevnici l. 1910 Dekliška zveza, bila je izvoljena za voditeljico petja. Bila je tudi prednjica »venca sv. Ursule.« Le pri njej je hotelo vse biti, pri njej smo se naučile veliko koristnega, bodrila nas je k vstrajnosti in odločnosti a sama nam je kazala pot in dajala pogun. Tudi za Slov. Stražo se

je ona prva oglasila, a po njenem vzoru smo ji sledile druge. Zato pa želimo obema v novem stanu in v novi domovini obilo blagoslova božjega, naj Vama vse-mogočni podeli enkrat neusahljivi venec — nebeško krono za plačilo.

